

Hon. Secy.

૭૮૬

1923 69 1923

ચમનમે પર બહાર

Ref. No-214

કવ્વાલીએ ગુલઝાર.

પબ્લીશર્સ.

શામ મંગળદાસ લલુભાઈ નારાયણદાસ

બુકસેલર.

494 કે. લીમડાયોક-સુરત

સુરત બરાનપુરી ભાગળ ઉપર આવેલા

શ્રી "અનાવિલ" પ્રિન્ટીંગ પ્રેસમાં

ગોવિંદજી ડાહ્યાભાઈ નાયકે છાપ્યું.

કો. રૂ. ૦-૪-૦.

૨૦૭૭૪

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાઈટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૧૦૭૭૪. વર્ગીક

પુસ્તકનું નામ યમળનં પુર બરાર

વિષય ૬૪૬૮:૪ ૩૬૮

૭૮૬

ચમને પુર બહાર

ઉરે

કબ્બાલીએ ગુલઝાર.

જસમે

ઉમદા ગજલે-કબ્બાલી, વગયરે ઉમદા તોરસે
હરજ કીયાહય,

સુનલો કુછ જાંબજાં તારીફ ગજલસે મહેફીલમે,
પરસ્તાનકી બહાફીબા વહી હય, ય ગજલે-મેહેફીલમે.

પંબીશર્સ.

શા. મંગળદાસ લલ્લુબાઈ બુકસેલર.

કે. લીમસચોક—મુરત.

આવૃત્તિ બીજી.

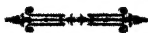
મત ૨૦૦૦.

૧૯૨૩

એ કિતાબકે સબ હક પંબીશર્સકે લીએ મહકુજ હય.

કીમત સીક્ર ચાર આના.

પ્રિન્સિપાલ-સંપાદક ગણદાસ લલ્લુભાઈ બુકસેલર,
પ્રસિદ્ધ કરવાનું ઠેકાણું-લીમલોચક-મુરત.

મુરત બરાનપુરી ભાગળ ઉપર આવેલા શ્રી “અનાવિલ” પ્રિન્સિપાલ
પ્રેસમાં ગોવિન્દજી કાશીભાઈ નાયકે છાપ્યું.

તૈયાર છે ! તૈયાર છે !! તૈયાર છે !!!

ગાયનોનાં શોખીનોને ખુશ ખબર.

તાકીદે મંગાવે=તદ્દત નવીન બુકો.

મહેશીલે મંઝીલ ઉર્ફે ગોદરે કળાલી	કોં. રાં. ૦-૧૨-૦
નાટ્ય ગઝલ સંગ્રહ ઉર્ફે ગઝલ કાવ્યમાળા	,, ૦-૧૨-૦
સંગીત કળાધર ઉર્ફે અદ્ભુત-ગાયન બંડાર	,, ૦-૧૨-૦
રસીક ગાયનમાળા અથવા રાગ વીલાસ	,, ૦-૪-૦
મધુર મોહીની અથવા સુંદર ગાયન	,, ૦-૪-૦
સ્વર્ગ મોહીની અથવા મધુરા ટહુકાર	,, ૦-૪-૦
દુલ્હનહાર ગાયનમાળા અથવા ગાયન સંગ્રહ	,, ૦-૪-૦
સંગીત ગાયન પ્રકાશ અથવા નાદ સંગ્રહ	,, ૦-૪-૦
મુરતની મુરત અથવા સુવર્ણમાળા	,, ૦-૪-૦
મનહર ગાયન સંગ્રહ અથવા ગાયનમાળા	,, ૦-૪-૦
સુવર્ણ હારમાળા અથવા હીરાનો હાર	,, ૦-૪-૦
સુખર્ષની મોહીની અથવા મીઠું ખુલખુલ	,, ૦-૪-૦
અનંતે જહાર અથવા નાદ સંગ્રહ	,, ૦-૪-૦
મનરંજન રમુજી ગાયન સંગ્રહ	,, ૦-૪-૦

મળવાનું ઠેકાણું—

શા. લલ્લુભાઈ નારણદાસ બુકસેલર.

૭૦ લીમલોચક-મુરત.

ચમને પુર ખહાર

૭૬

કવ્વાલીએ ગુલઝાર.

ગઝલ-ગરીબ.

કીસ કદરમે ને કરં હમાર ખરાબ તેરી,
અહલ હેરાન ફયે મેરી, દેખ સદાહ તેરી,
આફરીન કહીએ મીયાં તૈરે મુસવવર કે તૈહી,
જસને ઇશ ખુશીસે તસવીર ખનાહ તેરી,
ક્યા કરં કીસસે કહું કોન કરેગા આસાન,
જખત મુરકેલ હયે મેરે હકમે જુદાહ તેરી,
મે જુદાહ ને ન હોતી જેહાં ખીમ પેદા,
કે આ ખોદા ખાલીબી રહેતી મે ખુદાહ તેરી,
રાત્રે મહેસર ક ખુદા પુછેગા સખતીસે મુજે,
તો મયે અયે દોસ્ત દેલાઈગા દુદાહ તેરી,
હમા પયમંખર તેરા કર છોર કહાં જાવે ગરીબ,
ખાદલાહી સેતી બેહતર હમ ન ગદાહ તેરી.

ગઝલ-ગરીબ.

કીસીકી કુરકતમેં હમને સાહી, લહુ પીયાહે શરાબ કરકે,
તપે અલમને જીમર ને જુના તો, ખાયા હમને ક્યાખ કરકે,
ન ચેન પાએગા દુબી ઝાલીમ, કીસીકો નાહક ખરાબ કરકે,
મે યાદ રખના કે લેગા અહલ, જનાએ ખારી હીસાખ કરકે,
ઇંધર ને મુઝસે સવાલ નીકલા, ઉંધર સીતમે મરને ખાત કાટી,
ઝલીલ હોના પગાહે કેસા, સખતકો હાઝીર જવાબ કરકે,
મેરે જનાએમે મેરા કાલીલ, નમાઝ પ્રકર મે કેહ સવાખ કરકે,
હો મેરે સરસે અજાબ, ઉતરા મલાહું કરે સવાખ કરકે,

ગરીબ બેકસ મંદા બીખારી, કદાચે એસે નહીંજ મેર,
અહે મુકદ્દર મુકારતે હેં, વેા મુઝકો આવી જન્મજ કરે,

અમેર. } અખ રાતથી દરાજ મુલાકાત કમહુધ,
 } મીલનેકે દીન જો આજો-તો અખ રાત કમહુધ.

ગઝલો—અકબર.

કીસ ખારમેં હઝરતસે પુછ ખોલ રહા હે.
મરગુપ હે મરગુપ હે અનખોલ રહા હે.
એક કંદ હે એક રોહ હે દો મીમે મોહ'મદ,
ઓર રાલ દરે બેહીશે જનાં ખોલ રહા હે
હે મુદ્દમ મોહ'મદમેં અજુઝ સલ્મે અલાકે,
જો મેહશીલ મીલાદમેં કુછ ખોલ રહા હે.
ખાજરે મોહ'મદમેં ચલો દરકે પુલ લો,
સફદા યે વોહ સવદા હે કે અનખોલ રહા હે.
કુશંગે વોહી રંગ હે શુ'ન્ચોમે વોહી પુ,
મીનકારમેં પુલપુલેકી વોહી ખોલ રહા હે.
હી આખરે ધસલામસે ધમાનસે તુને,
આલમમેં સરીઅતકે ગૈદરે તોલ રહા હે.
અકબરે તરે દરખારમેં આયા હે ધલાહી.
ઓર દૈતરે નાખતે નખવી ખોલ રહા હે.

(અથરે અમન)—ગઝલો

કુછ નહીં દરકાર હે મુઝો નીલાની આપકી,
એક ખોસા દીગ્રે હો મેહરખાની આપકી,
હાં કર તારીફ કીસ મોહસે મેં જની આપકી,
ખલકમેં હોગી ન લેકીન કોઈ સાની આપકી,
જખ સુનેરી ખાલ દેખુ હું હીસીકે મુલખદન,
યાદ આ જાતી હે ફારન નવ જવાની આપકી,
ખસ નહીં બુલેમે ખારી જખતક હે દમમેં કમ,
હર જગા ફેલતે શીરમે કદાની આપકી,
કયું ખને હરખમ અખદુલા બોલી રહે,
હી પુલમે ચાંસી તરની જાતી આપકી,
મરદખા જોશે જુદું તરખીર ફેલતે હે અમે.
મેંમ લાઇ કિસમે આખીર જા રીલાની આપકી.

ગઝલે સુમતાઝ.

કોઈ એસી સખી આતુર ન મીઠી મુઝે પીકે દસારે ખીઠા દેતી,
 મંચને રાહે મદીના બી દેખી નહી મોરી બધાંપરકે બતા દેતી,
 મોરે મનમેં હય અખતો જોગનયા મતુ ઓર મલકે મસુતે મદીને ચલુ,
 સખી હિન્દીકી નગરીમેં કાહે રહું તોરી પ્રીત ન ચેન જરા દેતી.
 પીયા સાત સમુનદર પાર અસું મોરે પગમેં ન ચલનેકા જોર રહો,
 નહીં આતી મદીને કી કોઈ હવા મુઝે મુલકે અરખમેં ઉઠાદેતી,
 મંચ તો સુનીસજરયા પે તડપત હું પીયા મુલકે અરખમેં ખીરાજત હંચ,
 કમી સપનેમેં દેને જો દરશ દીખા ચેહી અરનેમેં સીત નીચા દેતી,
 મંચ રોવત રોવત મોરી બધ પીયા હુંડત હું મીઠતા હી નહી,
 મોરી મોત બી આતી નહી હય સખી મોરે હીજર કે ગમસે છુડાદેતી.
 તોરી પ્રીતકા દુખકા તો મંચ હી નહી પડ રોતા હય હીજરમેં વોભી યુંહી
 મુઝેદરપે છુટાતે જો શાહે અરખ સુમતાઝકા દુખરા સુનાંદેતી.
 શાએર } આરઝુ ચેહય કે નીકલે દમ તુમ્હારે સામને,
 તુમ હમારે સામને દમ તુમ્હારે સામને.

ગઝલે—મહમુદશાહ.

કોનો મકામેં અવમદ દુલ્હા રૂપ નીરાલા લાયા હે,
 અચન અરખમેં દેખ જરા તુ રખમેં કચસા સમાયા હે.
 દનના રતદનકા તાજ પેહનકર નસરત મીનદારી સયેદ કઠાકર,
 કલમયે હક વદલતકાં ધર ધર ફિસલે ડંડા બગાયા હે.
 અરખા આનાસીર ખાકી પુતલા આદમ અલકા નામ ધરી,
 જયસે યે વચસે ઉઠગયે ઓર જિતમેં કચસા સમાયા હે.
 રહ-મલે આલમ ખનકર આજો દોનાં જહાંચી ખખશીશકો,
 શખીર શખરકો ઝાપીન દેકર ઉમ્મતકો છુડાયા હે.
 આઘના ફત્તા હીર શેખકા મહમુદશાહ હો અલકો નસીબ,
 અસો ઇસ્ક રખીમેં પુલ ગર દીલમેં અપને સમાયા હે.

આરામિદીલ—ગઝલ.

ખખર હમને તુમ્હારી ખીરસે પાઇ હે,
 ઇસી બાએસસે ઝગડા હેચેહી સારી લગાઇ હે.
 લગન હે સારે આલમકો શરૂ કુલી ખખશાંમેં,
 હમે નાજુકપે સુરખીપાન ખાનેકી જો આઇ હે.
 કુમે ખદનામ લાખીમેં હખસોં માલીયાં ખાઇ,
 તુમ્હારે ઇસ્કમેં ખસી ખસી અલસત ઉઠાઇ હે.
 મેં અરખકોતો મોરી લાગકો મેં જાકે યું દેહવા,

છસે તુમ કાસકરતે શ્રે કીસી લાશ આપ હે.
 હુયે હેં વસ્ત્રકી લગ હોઈ નીચે ખોસે લેલેક,
 બહાના શર્મસે ચે હે નહ મીસ્તી લગાઇ હે.

ગઝલે—જફર.

ખાર હસરત કયર તક દીનમે ખટકતા જાયેગા
 મુરમ ખસમલકી તરેહે લાસે ફરકતા જાયેગા
 દેખીએ કય તક જવાયે ખતસે આંખે સદ હોં
 રાસ્તા દેખા નહિ કાસદ બટકતા જાયેગા
 જાન જાવેગી જો ઇસ્ક આરજો ગુલ રંગમે
 તખ્તે તામુલ મીસ્ત્રે ગુલ બટકતા જાયેગા
 મેં ચે કહતા હુ કે મેરે લાશપર અય દોસ્તો
 એક જમાને હરેક હસરતસે તકતા જાયેગા
 યુનકે અદસાં જામપર ખેડરે ખુદા માં જાયે તુમ
 અય સનમ જો દેખ લેગા સર ખટકતા જાયેગા
 મર ગયા હું મેં મીસ્ત્રીકે હસરતે દીદારમે
 કયર તક લાસેમી મારા રાહ તકતા જાયેગા
 અય જફર કાયમ રહેગી જબ તલક અખલીમ હિંદ
 અખતરે અખમાલ ઉત ગુલકા ચમકતા જાયેગા

ગઝલે—કલીમ.

ખાળ શાહે ખંદા પરવર લે ખયર-અય હમીએ રખમે અફયર લે ખયર,
 હીજરમે હું મિસ્લે કુમરી નાઅરા જન સરવે ગુલઝારે પયખર લે ખયર,
 હોગયા હે મમસેં ખું મેરા જગર, અય જગર પેત દે હિર લે ખયર,
 કુર્તુલ અયતે હસન જાને હુસેન, હજરતે ઝાહરાકે દીનખર લે ખયર,
 મેં હું ઓર મમકી અધેરી રાત હે, અય મેરે માહે મુનવર લે ખયર.
 હાલે બહતર કે કલીમે ઝાર કા, જાન આ પહોંચી હે લગ પર લે ખયર,

ગઝલે—સાદીક.

ખુદા કો ખુદાઇમેં હમદમ દેખતે હએ, ખુદાકો ખુદામે સનમ દેખતે હએ,
 અમરોરઝ તમલ્લીકે ઉસકે નહીં શએ, હમા શએ ઊસીમેં અદમ દેખતે હએ,
 છસે ચશમ હોવે સો દેખે મગર હમ, બહર આન રૂએ સનમ દેખતે હએ,
 પએ કલ ઉશ્શાક શમશીરે રો હમ દો આનરો ઉસકી અલમ દેખતે હએ,
 કીસેહએ મરઝખવે વએસે હરમમે, બહર સો હસે હમઅદમ દેખતે હએ.
 કહેકોઇ ખારીદતો કયા હસીએ મોહું, કહેખએર સાદીક સા હમદેખતે હએ.

ગઝલ-શાહીલી.

ગઝલહે ઉસખુતે કાદિરમે, અપના દમ નિકલતા હય,
નખ તાખુત જસકે કુચે સે હરદમ નિકલતા હય,
વોહ કમ ખાતિરમે લાતા હય મેરે આર્જુદા હોનેકો,
ચેહ સુન રખખાહે ઝાલિમને ફંસા દિકખ નિકલતા હય,
દિખાકર અપની આરાયશ ન ધોઠા દે પરી મુજકો,
કે તેરે સાદાપનમે એક અઝમ આઝમ નિકલતા હય.
નહીં માલુમ હી કિસને ખખર લયલાકે મરનેકી,
કરનસે હાથ મજનુ કાપ એ માતમ નિકલતા હય.
શાહીલીસે નહીં વાકિફ મગર મતનાતો વાકિફ હય,
કોઇ રાતોકો ખ્યાં કરતા હુવા માતમ નિકલતા હય.

કન્વાલી યે-નાદિર.

મર ખોદ હર્શકા હય અલ્લાહસે લો લગાવે
દુન્યામે ક્યા મજા હય અલ્લાહસે લો લગાવે
પીસે મએ મોહખ્યત કર ચાંદ અપને રખકો
ક્યા ખુમ ચેહ નશા હય અલ્લાહ-સે લો લગાવે
મત જા કીસીકે પર મત માંગ તુ કીસીસે
એકાર ફિર રહા હય અલ્લાહસે લો લગાવે
તુ ચાલમે ન આના ઇસ મેસવા કે હરમીઝ
દુન્યા પુરી ખલા હય અલ્લાહસે લો લગાવે
જો માગતા હય તુજકો સો માંગ અપને રખસે
હરખાર વોહ ખુલા હય અલ્લાહસે લો લગાવે
સખ યાદમે ઉસકી સરકો ઝુકા રહે હય
ક્યા શાહ ક્યા ગદા હય અલ્લાહસે લો લગાવે
નાદિર કીયે નસીહત અખ જોરસે તું સુત લે
ચેહ સખસે કેહ રહા હય-અલ્લાહસે લો લગાવે

ગઝલ-અકબર.

ગયે દોનોં જહાં નજરસે સુન્દર, તેરી શાનકા કોઈ ખશરન મીલા,
તેરી હર જગા દેખી નીરાલી રખન, તેરા ભેદ કીસીકો મગર ન મીલા
તેરા ચરચા જહાંની જખાનોંપે હે, તેરા સોર જખાનેકે કાનોંમે હે,
મગર આંખોંસે દેખા વોહ પરજાનકી, કહીં તુ નમીલા તેરા ધર ન મીલા
કોઇ મીલનેકા તેરે નહાંમી હે, કહીં રહેનેકા તેરે મકાંમી હે,
તુમે દેખા ક્યાં સો ઇધર ન મીલા, તુમે હુંકા ઇધર તો ઉધર ન મીલા,

મેં ખુલ જાને કીસયે કુવા હું શીશ, મેરે હોશો હવાસ નહીં હે ખાલ,
પરે હટ તું પરી મેરે પાસ ન આ, ચલ કુર તુ મુઝસે નજર ન મીલા,
કહીં દસતે સવાલ દરાઝ નહીં, કીસી આરપે યું મુઝે તાઝ નહીં,
કોઈ તુઝસા ગરીબ નવાઝ નહીં, તેરે દરેક સીવા કોઈ દર ન મીલા.
ઠસી કીકમેં મુઝરેહે દીન અકબર, ઠસી ગમમેં ગીને તારે અખબરા,
કીયા જીતને ધગ રેસે દુઝે કમર, કબીં હમસે વોહ રહ્યે કમર ન મીલા.

ગઝલ-હામ.

ગયેરા પ્યાન મેરે રસકે કમર જાનેદો,
આઝો આના હે તો યે આમો સહદ જાનેદો.
દમ લમોપર હે મેરા ઝોર વોહ શરમાતે હે,
છોટો છોટો મેરા દામન મુઝે ધર જાનેદો.
ગયેરકા જુક ન લીઝાઈ કરો ખીલવકમેં,
જુલ્ફકે તાય શમે વરત મુઝર જાને દો.
જામ-લખ મુનકે મુઝે વોહ ખુને કાશીર બોલા.
કયા તરે હમ કોઈ મરગ હે તો મર જાને દો.
કયું ખર્કા હોતે હો ગર લેજીવા બોસા મેતે,
ન કરો મેરી ખતાઓ પર નજર જાને દો.
દાવરે હાથ પેં કનસાદ હે યારો અપના,
વોહ જો દીલ લેકે મુઝર જાતે હેં મુઝર જાને દો.

ગઝલ-દાગ.

ગર હો ઝલુક બાહન ઇનસાન કરકે ભુલે,
ઝેહસાનકા મઝા હે ઝેહસાન કરકે ભુલે.
નશતરસે કમ નહીં કુછ છેડહે આરઝુરી,
આશીક મીઝાન કયંતર અરમાન કરકે ભુલે.
અપન કીયેપે તઝાં હો આદમી ન હરગીઝ,
તાઅત હો ઇતાઅત ઇનસાન કરકે ભુલે.
ખુદહી મુઝે ખુલાયા શીર ખાતબી ન-પુછી,
વોહ અંજુમનમેં અપની મેહમાન કરકે ભુલે.
અખ ઇરિકકા સહીશ યું દીલસે મીટ ગયા હે,
જીત તરેક યાદ કોઈ કુરઆન કરકે ભુલે.
અય દાગ અપના ઝેહસાન રખબેગા કાતીલ,
વોહ ઝોર મેરી મુશકીલ આસાન કરકે ભુલે.

ગઝલ-જામી.

મુલ પેશે તું અંદામત તાજુદ બદનીરા બદનીરા બદનીરા,
મુલમુલ તું આમુખત શીરી મુખનીરા મુખનીરા મુખનીરા.

હર કસ કે લખે લાશે તોરા દીઠ બદીલ શુદ્ધ,
હકકા કે ચે ખુશ કંદા અદીકે ચમનીરા ચમનીરા ચમનીરા.
ખેયાતે અઝગ દુખતા બર કામને ઝેયા,
બા કહે તુઆં જામયે સખઝ ચમનીરા ચમનીરા ચમનીરા,
કુરઆન સવમ આં લમ મઝગીરા કે જ કુરત,
હમયુ ન તુ દુર સાખતા યક કતરયે મનીરા મનીરા.
અજ જામી મે બેચારા રસાનીદ સલામે.
યા હઝરતે દરઆર રસુલે મદનીરા મદનીરા મદનીરા.

ગઝલે-લતીફ.

ગુબારે દુન્યાસે મોજ દરયા હમેશાં દામન ઝટક રહીહે,
હમારે હીરસા હવાકી કીસ્તી ઇલાહી અખતક અટક રહીહે,
ખોલતસે આશક લગાકે પડે હવાએ દુન્યાસે પાર હો ગયે,
મગર ચે કીસ્તીહે બેવદાકી હનુજ લંબર રહાહે,
હે કોન એયસા ગરીબ રહમત સીયામ ઇખતે અક્ષીનહોગા,
કે જીસકે માતમમે મોજ દરયા અમી તલક સર પટક રહાહે,
બહારે દોલતપે ઇસ ચમન કે ન દુસો હરગીજ અન્દસીમે.
રહેગી જામોગી જોત કખતક જો આસ્પામે ચમક રહાહે,
અગરયે આદમ હમારી ખાતર હવાએ જીનતકો છોડ નીકલે,
મગર વો હવાકી રલશરેખી જીગરમે અખતક અટક રહીહે.
નહિ ખોલા અરે ગળસો જો તુમ ચે સહેરામે દેખતે હો,
તલશે લેલામે ખાક મજનુન હમેશાં જામલ બંટક રહીહે,
લતીફે હુકમે કખસે કોઇ ગીલ્લે સીકાયત નહિ હે હમકો,
જહાંમે જીસદીનસે આએહે હમ કીનકી દોનોસે બટક રહીહે.

ગઝલે-સાદીખ.

ગીલા કરતેબી કરતા હું છલાહી સખત મુશકીયતહે,
વોહ કેહતે હું એરી મુઝીમે કયા કુછ અયેરકા દીલ હે,
તુમ્હારે હાં ઉલ્લશતકે મઝેસે અયેર કયા વાકીશ,
ખુશ રખ્યે ચે હી તો દીલમે રખ લેનેકે કાખીત હે,
મેરી આંખોંકે આજે ન ન કર પામાલ જો ઝાલીમ;
જીસે પાલા હે જાતી નખકર ચે વોહી દીલ હે
વોહી હે એક દીલસી આરઝુ લેકીન ખુશ શાહીદ,
જો હુમ આહે તો આસાં હે જો મેં આહુ તો મુશ્કીલ હે.
વોહ અખતે દરસે મેરી સાલ ઉલ્લા કર ચે કેહતે હેં,
ચે મીએત બે-કશન કીસકી હે ઇસકા કોન કાતીલ હેં,

ખુતોંકે હીન્દમે તનહાઈકા શીકવા નકર સાકીય,
ખુદાકા શુક હર હાલતમે ઇસકા રજત સામીલ હે.

ગઝલ-દાગ

મેરકે નામસે પેશામે વીલાસ અગ્ગાહે,
છોડ કા છલ મેં મજાહો વો સવાલ અગ્ગાહે.
દીલ હમ દેમે મગર પેશતર ઇતના કહે દો
હીન્દરી અગ્ગાહે તુમહારકે વીસાલ અગ્ગાહે
અપની તાઅદીસે ચીડતેહો અગર નતેદો,
અશમ બદ દુર હમારાહી જમાલ અગ્ગાહે.
તુમ નહીં ઓર સહી દીલ કે તલગગાર મોહત,
સો ખરીદાર હે મોખુદ ને ખાલ અગ્ગાહે.
દીલ મે તો ખુશહે તસલીલ કો મેરી કહતેહે,
આપ મરતે કે નહીં આપકા હાલ અગ્ગાહે.
હમસે પુછે કોઇ દુન્યામેહે કયા શયે અગ્ગાહે,
રંજ અગ્ગાહે ગમ અગ્ગાહે મલામ અગ્ગાહે.
આપ પચાતાંય નહીં જોરસે તોખા ન કરે,
આપ મનરાય નહીં દાગ હાલ અગ્ગાહે.

ગઝલે મુશતર.

અમાદે આશનીયે શરતે દીદાર યોડીસી,
દમે આખીર તું કરે ખાતીરે બીમાર યોડીસી;
અમર દુરસત માલી હે મયેરકી બતોકે સુનતેસે,
હમારી અર્જની સુન લીજુ ચે સરકાર યોડીસી,
તાઅમ્મુલ સર ઝુકાનેમે કીયા કમ મેંને અવકાતીલ
નીકલ કર રેહગઝ કયું આતસે તલવાર યોડીસી,
હેદરજ અમ અબલ હમબર જરા તો દેખ લેનેદે
અબી બાકી હે દીલમે હસરતે દીદાર યોડીસી,
તમના હે ચેહી દીલકી બનાયે કમ હમ અપની
ને મીલનયે જમી કુચયે દીલદાર યોડીસી,
મેરા હુમ્મા અમર મયકી મુશત્તમત શીર કરેવાએજ,
ખીલદે કોઇ હજરતો અમર એક પાર યોડીસી,
નહીં મોહતાબ હે મુહતર કીસી ચપલ જમાનેમે,
ઇનાયત આપકી દરકાર હે સરકાર યોડીસી.

—મહાસુદર્યાહ.

ચલો સખી અજમેર નગરકો ખાજાકા જોયન દેખત લો.
 ખુલકી આદર માયે જોડે મન મોહન દેખત લો.
 તુરે ધંભાહીકા મેહ ખરસત હે ખાજા પીવાકી કુલી બહાર.
 દુલો ચીશતી બન બેડો હે આકે દરશન દેખત લો
 સેજ રચી હે ધુમ મચી હે શુન ગાવત હે દુરો મલક,
 કયહો સજે હે ચોખટકો મોરે ખાજાકા અંમન દેખત લો.
 જો માંગત હે ચીશતી પીવાસે બર પાવત હે મનકી મુરાદ,
 દે તુ દાતા અન ભીકારીકો ખોસા બોજન દેખત લો.

અહનકી રેલ—ગઝલ.

ચહડો તુમ રેલ પર ચારો અજાયબ ચેહ સવારી હે,
 હે જના તુમને જસ ગહરમે વહાંબી ધનંતજારીહે.
 મીલાકર બાદખાકે ઝોર આખ આતશકો બના અંજન.
 કઝાહે ફેજ કુદરતકી ચેહ રહરી ખેત્ર સારી હમે.
 કીરાએકી શીકર કરસે છેલ સોદા નકલ બાંજી હે,
 ટલેમાં વકત જખ સરસે તો શીર ચલનખી બારી હે.
 જહાહે મોતકા બાપુ દીકટ હે બાંટતા સમકો,
 બજહે દમ બદમ મહનકી અજાયબ ગફલત તુમાની હે.
 મીલી જખ દીકટ બાપુએ ખુલી માડીકા દરવાજા,
 સંબલકર આપતો બેડો જહાં મંજી તુમારી હે.
 જખ આતસ ઇશ બહડકી ધુગં બલકર નીકલતા હે,
 જગરસે ચીખ જખ નીકલી હીજરટી સોસાં બારી હે.

ગઝલે—હયરાં.

જહાં દેખા નયે અંદાજસે વેહ સૌખ મેદમાં થા.
 નીમાહમેં નુરયા પેહલુમેં દીલ થા દીલમેં અરમાં થા.
 હમારે કલકા સામાં અજાયબ લજજતકા સામાં થા,
 ગલે પર તેગથી સીનેમેં અંજર દીક્ષમેં પયમાં થા.
 હડાઇ ધનજીયાં અમસી જીનોને હસ્તે વહસતસે.
 ગુમાં તકલી નહીં હોતા ગીરેખા થા કે દામાં થા.
 બજુબ ખારે તમન્ના કુછ ન પાયા બાગે આલમમેં,
 સુલોંકા જી કયા કંઠેસેબી મહશ્મ દામાં થા.
 કહાંકા રહના કયસા ખીજકતા જખ નહો ઉલ્લસત,
 કીસીકે રંજે બેનકાલી મેરે સરપે એહસાં થા.
 કીયા રાજે હકીકતમેં મુજે હયરાન હમ હયરાં
 બેહર બરેમેં બહિર થા વેલી આંખેસે કિન્હા થા.

ગઝલ—અનુષ્ટુપ.

જ્યો મીલજાયે તીખામે મુઝે સરકાર થોડીસી,
 થેલી એક અર્જ હે મુનમે મુરે દરબાર થોડીસી,
 હે વક્રે ની-હની ધસ વકત તો સુરત દીખા દે તે,
 કે બાકી હે હયાતે આશીકે ખીમાર થોડીસી,
 મેરી મુશકીલે આશાન દીજીયે યે મુશકીલે ખવલા,
 તુમ્હે આસા બહોતસી હે મુઝે દુશવાર થોડીસી,
 હુવા બતા હુ ગર્ડે બહરે ધસીયા કોઇ ઠોકર,
 કે કિશતી રેહ ગઈ હે હોતે હોતે પાર થોડીસી,
 જલક ઉસ હુસને દીલકસકી દીખાવે સુરતે મુસા,
 મેરે ખવલા બરાસી સેયદે અજાર થોડીસી,
 હુલેખાંકી તરેહ આતે ખરીદારીકો ખુદ મુશ્કર,
 દીખાવે તુમ્હરી ગર સરે બાબર થોડીસી,
 બસ અમ અનુષ્ટુપ ધસે ચલકરા મદીનેમે અસરકીર.
 બહોતસી હોશુકી અમ છંદગી હે ચાર થોડીસી,

ગઝલ—હાદી.

અપસે હમ આશીક તુમ્હારે હો ગયે, દીનેા દુન્યાસે કીનારે હો ગયે,
 છુત્તે ખાલીક દેખીયે કેહત હે વે.હ, આબસે બસ હમ તુમ્હારે હો ગયે,
 અપની મેદશીલસે હમે ઉઠવા દીયા, ગયેર તુમકો અપસે પ્યારે હો ગયે,
 આપકે દરકા સહારા થા હમે, બને ના હમ બે સહારા હોગયે.
 ચાંદની સુરત તુમ્હારી દેખકર. અપ યે ગુમ સપ સીતારે હોગયે,
 લીજીયે કેહના તુમ્હારા હોગયા, દોસ્તલી દુશ્મન હમારે હોગયે,
 ગયેર દીલમે કટગયે હાદી બહોત, ઉતસે મેરે જાન ધમારે હોગયે.

ગઝલ—અનુષ્ટુપ.

જલવા મુઝે દીખાદો અબમેરકે બસેયા
 રખસે નીકાખ ઉઠદો અબમેરકે બસેયા.
 આંખોમે અશકે હસરત દાગે શીરાક દીલમે,
 દુખકી મેરી દવા દો અબમેરકે બસેયા.
 સુરત નહીં દીખાતે હે ઇખસાર તુમકો,
 આવાજ હી સુનાદો અબમેરકે બસેયા.
 હોંખયે મહો દીલસે થાં મા વ મ ન કે ઝમકે,
 વહદતલી મમ પીલાદો અબમેરકે બસેયા.
 હમીદવાર હોકર અનવર ખડા હે દરપર,
 બીમડી હુમ બનાદો અબમેરકે બસેયા.

ગઝલ-રૈરાન.

જમાના છાન રહા હે યે દુન્યા દેખી બાલી હે,
 ન કોઈ હે ખુશી ખુર્મ ન કોઈ મનસે ખાલી હે,
 જમાના તુઝે મરતા હે જમાના તેરા સમદા હે,
 ખુદને સકલ તેરી તુરકે સાંચેમેં ઢાલી હે,
 કીસીકે કમ સીની કહેલી હે મુજસે દેખતા કયા હે
 અબી સમજા જરા હમ બે કયામત આનેવાલી હે.
 કીસીકે દીલકો છીના હે કીસીકે દીનો ધમાંકા,
 તેરી જો ખાત હે જાલીમ જમાનેસે નીરાશી હે,
 ઈલાહી વરલકી સખ ઝોર યે સર્મો હયા કમસી,
 કબી વોહ સામને આયે કબી સુરત છુપાલી હે.
 જુન જાંઘે હમલી જો તેરા જી આહે કેયે ઝાલીમ,
 કહેજા શોકશે હમનેથી અમ ગરદન ઝુકાલી હે,
 અબી નીકલા હે દીન દેખો અબી શીર શામ હોતીહે,
 કબી વાઅદેયે આયે હો તો દીલમેં યાદ કરલીજો,
 દીલે રૈરાન કી કીસદીન આપને હસરત નીકાલી હે.

ગઝલે-ગુલ.

જરા તુ સોચ અય ગાશીલ કે દમકા કયા ઠીકાના હે,
 નીકલ જય યે ગયા તમસે તો સખ અપના ખીગાનાહે,
 મુસાશીર તું હે ઝોર દુન્યા સદરા હેલુલ મત ગાશીલ,
 સફલ મુલકે અદમ આખીર તુઝે દરપેશ આના હે;
 લગતા હે અમસખ દૌલતપે કયું તુ દીલકો અમ નાહક,
 નજવે સાચ હરગીઝ યહાં, સખ છોડ જના હે.
 ન બાધ્યાંધ હે કોઈ ન કોઈ આશના અપના,
 બખુખી ગઝોર કર દેખો તો મતલબકા ઝમાના હે.
 લગા રેહ યાદમેં ઉસકી અગર અપની શીદા યાહે,
 અમસ દુન્યાકે ધંદોમેં હો કયું ગુલ દીવાના હે.

ગઝલે-રૈરાનક.

જહાંપર સગા હોતી હે વહાં પરવાના આતા હે,
 પરી-ફ જીસ જગાહે ઉસ જગા દીવાના આતા હે.
 સરીમે વરલકા તાલીમ હું મેં અમ સાકીયે ઉલશત,
 તેરા અમ તક નહીં ગરદીશમેં કયું પયમાના આતાહે.
 ન સરમાકે છુપો મુઝસે કરંગા વર ન મેં રસવા.
 અમ મસ્તોનાજ મુજકો ના લયે મસ્તાના આતાહે.

જાદમેં તાક હો તુમ જોર સીલમેં સોહ-સ્યે બાહાક
મગર ચેલની તો કહીયે કુહ કરમ કરમાના આતાહે.
નહો ગર રોનકે ખજમેં હસીના તુમ અજ ચાહે ફુસ્ન,
તો કયું દીલ હાય બાલિકમ તુમહે નઝરાના આતાહે.

તરજમેં હકાની-મઝલ.

જમ રહા હું મેં તેરી ચાહી માલા દીલમેં,
જલ્વા કરમા રહા હો તુ અય ગર કે તજલ્લા દીલમેં
મેરી આંખોસે અગર પરદએ વફલત હો જામે.
મેં બી દેખું તેરે જોમનકા તમાસા દીલમેં.
તુહી ખારા હય મેરા જોર તુહી જાતી હય મેરા,
આ બીઠાણું મેં તુમહે અય મેરે છપલા દીલમેં,
ઝીકબી કરતા હું ગર મેં તો તેરા કરતા હું,
જુઝ તેરે ધ્યાન નહી જોર કીસીરા દીલમેં,
દૂર આંખોસે તસવુર નહી હોતા જસકા.
ખુખ ગયા હય તો નખીકા રૂપે જેવા દીલમેં.

ગઝલે-વાહેદઅલી.

જાનેમન જાનેમન જાનેમન જાનેમન.
કરકે તનહા મુઝે અય દોસ્તો ગુલશામ ગમ્મા,
ગમ અલમ સોંપ ગમ્મા, તાકતો આરામ ગમ્મા—૧
કયા હોસે ખતે મય લીધું કયા મેં જુગાની ખોલું
કાસિદ અસતક ન ફીરા લોકે વે પેગામ ગમ્મા—૨
વાયદા કર કર જો ગયા, શયકુન આયા હરજેજ,
કનતેજરીમે તેરી મુજકો શુખ્હો શામ ગમ્મા—૩
કખ ખુશ આતા હુએ મુજે ખાગે બાહારો ગુલશૈન.
ગુલ તો સખખાર હુવે જસકા ખુલ અંદામ ગમ્મા—૪
જસમ લાગેર કુમેરે દેખતે કેહતે હુવે તખીય.
જાંદગી હસકી કહાં જસકા દીલ આરામ ગમ્મા—૫
ન અરે ખેયું હું તસવર મેં શખો રોજ મુદામ,
રોના અથમો કા હરજેજ ન શુખો શામ ગમ્મા—૬
જકર વાહેદઅલી કરે રખકી મીલાવેગા વેલી,
દામ મે રખકે મુજે વે ખુતે ખુદ કામ ગમ્મા—૭

ગઝલે-તાજમુલ,

જાલીસે નીકલકર રૂપે પુરતુર દીખાદો, અય ખારે સીકાઈ,
ગર ચેલી નમંજુર હો અવાઝ મુનાદો, અય ખારે સીકાઈ,

જલતાડું શબો રોજ નહીં જ્યેન જરાબી, બેકલ હય મેરાજ
 દીલમેં જો મેરેહાજોઅલમ હે વોહ ચીટાદો, અમ પ્યારે રીઝાઈ.
 ખીમારે મોહખ્વાત હું નહીં છુસ્તકા યારા, ચે દીલ હે દો પાર,
 ફરયાબો કરમ આર મેરે દીલકી દવા દો, અમ પ્યારે રીઝાઈ,
 મેં ખવાબે, ગરલતકો મડા સોતા હું હરદમ, હે મેહરે કુમે ગમ,
 ચે બેખબરી દુર કરો જલ્લ જગાદો, અમ પ્યારે રીઝાઈ,
 ધમાનકી દોલત તો ધનાયતસે આવા કી, તોંકીર ખડકા દી,
 અરમાને તજખુલ હે કુછ હસસે સિવા દો અમ પ્યારે રીઝાઈ,

ગઝલે રૌશન

જો પુછા મેંને જાલીમસે મુઝે કયું દાર પર ખીયા
 તો બોલા તુને કયું નકશા મેરા દીવારપર ખીયા,
 હજરો દીનસે બેદીન હોતે જાતે હું દેખો,
 અજબ કશકા ઠીસીને હે જખીનિ યાર પર ખીયા.
 નશાંતકબી નડાલા આબહાદી ઉઠમઠ કયસી,
 હજરોં આર રખ રખકર ગલા તલવારપર ખીયા.
 કયામતમેં તેરી હામન પકડકર તુઝસે પુછુંગા,
 ખતા કયાથી મેરી મુજકો જો તુને દાર પર ખીયા.
 શમે વાએહા વોહ કહતે હેં ન આતે હમ કબી રૌશન,
 તેરે જબબે મોહખ્વાતને મુઝે ઇકરારપર ખીયા.

(પુલખુલે બંગાલી) ગઝલ.

જો સમજું આંખકા તારા તો વોહ ના મેહરખાં કયું હો,
 જમીને મસકન હસકી મેરે હકમેં આસમાં કયું હો,
 વોહ બુલબુલ હું કે રેહ સકતા હું બરમે શુલકે સાયેમેં,
 શુલીસ્તાને જહાંમેં મુજકો શીકરે આસીયાં કયું હો,
 ચે આફત હે કે દીલસેબી નહીં કર સકતે હમ ખાતેં,
 પરાયા હો મુઝા હો જો વોહ અપના રાઝહાં કયું હો,
 જો જાલીમ હું મોહી તો કુલતે ફલતે હું દુનીયામેં,
 અમન નેહરકા તેરી તિમમેં સીરફે ખીજાં કયું હો,
 દમે કુસ્કત વોહ દીલમેં ન પકડેમા ચે ધર હરખીઝ,
 મારી મુઝ છલમ હો મિશુદ વજાં વોહ મહાં કયું હો,
 કીસી નાહુક પાનકા કસા તસનુર દીલમેં રેહવા હે,
 કહો તો વોહ અત રોમેં તુમ ખલને નાહુક કયું હો,

ગઝલ-મુમતાજ.

જો રેન સપતેમેં એક બાલમ, મુઝે સખીરી નજર પડાયા,
અબજહી મન મોહની થી મુરત, નીરાલી સજ ધબ બના હુવાયા.
વોહ સીરપર તાજ હલ અતાકા, ફરોગ મુખડેપે વહ-દોહકા,
સંબોસે પાસીનકા તખરસુમ, લીયે અદાયે દીખા રહાયા.
બદનપે લર-લાહડી અપાથી, મહેમે લા વહ-દહુડી સેલી,
ધરે મુઝમ્મીલકી કાલી કમ્મલ, વોહ કાંધે ઉપર ખડા હુવાયા;
અસાયે ઇન્ના ફતહના લેકર, સદાયે ઇન્ની રમુલ દેકર,
સંબાલકર લા-ઈલાહી ધુનોકા વોહ મુખસે મોરલી બજ રહાયા.
અરબકા બાસી અહદકા ખ્યારા, જ્યાંપે ચા હમ્પીદકા નખારા,
કમરમેં પઠકા જો મીમકા ચા, વોહ નામે અહમદ જતા રહાયા
મેં મુનકે જોબનકી હુમ તેરે શીરતહું બન જોગનીયા બનકે,
કબી પુકાઈથી ચા મોહમદ, કબી જ્યાં પર ખુદા ખુદાયા,
અરબ નહીં આર કુહ હે મેરી, પીયા મેં બીનતી કરતહું તેરી,
બીડાલો દવારે મુઝે બુલાકર, જો દીરપા કરતે કરબકી કયાયા.
યે મુનકે ફરમાયા કોનહે તુ, બતા-દીયા મેને નામ હિનકો,
દીયાસે બોલે કે હમને, યે નામ, નામે મુમતાજ તો સુનાયા.

ગઝલ-દાગ.

જો દીલ કાબુમેં હે તો કોઈ ફસવાયે જહાં કયું હો,
ખલશ કયું હો તપીશ કયું હો કલક કયું હો ફના કયું હો.
મઝા બાતા હે ચમ ચમકે હમેંબી રંજો રાહતકા,
ખુશી હો મમ હો જો કુહ હો ઈલાહી નાગલાં કયું હો.
યે મીસરા લીખ દીયા અલીમને મોરે લોહે મરકક પર,
જો હો કુરતકતકી બેતાબી તો યુખ્વાયે ગીરા કયું હો,
મઝમ આયા સીતમ દુટા કયામત હો-ગઈ બરપા.
યે પુછા કે તુમ આગુરદા મુઝસે મેરી જાં કયું હો.
તવીદે જાં-શીઝ હે કયા બખર કાલીલકે આનેકી,
બતાઓ તો સહી તુમ દાગ અયસે સાદમાં કયું હો,

ગઝલ-હાફેઝ.

જાં હે શીલયે અવજા દીલ મુખતીલાયે ખ્યાન.
આબોયે નુરે અવજા દીલમેં ઝીયાયે ખ્યાન,
સરકારે અલ્લીયું હે કુવમેં જ્યાં વેલી હે
પાયે વોલી નીલામત અસી દીવાયે ખ્યાન.

હરદમ ચેહી દુખા હે ચા રખ કીસી તરેહસે.
 હોવે નસીય મુજકો દીદે લીકાયે ખવાળ.
 અજમેરકી તમના દીલમે ભરી કુઈ હે,
 અજમેર જદદ મુજકો ચારખ ખુલાયે ખવાળ.
 હાફેઝકો અખ નહીં હે કુઝ ખોદે દીનેા દુન્યા
 લીખતા હે મદહે ખવાળ વસદો સનાયે ખાળ.

ગજલે-શાધર-કબાલી.

ઝર રખ્યા હે હમને દરે જનાનાં સમજ કર
 કાફીર હે જો સીજદા કરે ખુતખાનાં સમજ કર
 દીલ દેહી ચુકે હેં તુમહેં યારખાં સમજ કર
 ખેગાના ન સમજો હમેં ખેગાનાં સમજ કર
 સૈયાદ ન કર ફીકર અસીરીકી હમારે
 હમ આપ અલે આઝેજે ખુતખાના સમજ કર
 ઉનસે જો મય કેહતા હું દીલે ઝારકી હાલત
 વો ટાલ દીયા કરતે હેં દીવાના સમજ કર
 અઝા હે ન આઝે વો મેરે ખાનઝે દીલમે
 અરમાન નીકલ જાઝેજે વીરાના સમજ કર
 હમ રોઝ સરે યઝમ જલા કરતે હેં લેકીન
 પરવા નહી કરતા કોઈ પરવાના સમજ કર
 ગુરખતકો મેરી દેખકે શાઈરુ હે મું ખોલે
 દીલ હાથમે લે જાતે હેં નઝરાના સમજ કર

શએર { અસીરી ઇરાકકો મનગુસ્થી મેરી લડકપનમે
 પીનાયા તોર મનતત હે અહાને મેરી મરહનમે

(નખનેહાલે ગુલશન) ગજલે-ખુશીદ.

તસવીર તુમહારી જો નઝર આઝે મોહમ્મદ
 તો દોલતે કોને નહી મીલ જાઝે મોહમ્મદ
 વો દીનબી ખુદા અખ મુજે દીખલાઝે મોહમ્મદ
 કે આપકી તસવીર નઝર આઝે મોહમ્મદ
 આપકી સરકારસે કુચ લેકર હુકુમા
 ખાલીક જો દરે પાકપે પેંહલાઝે મોહમ્મદ
 મર જોક નઝર રહેમકી હાળજો જો મુજપર
 ખીમકી હુક કીલતલ મેરી જાલજાઝે મોહમ્મદ
 મું હે જોકે વરસ કોઈ કામ તુમહારે
 મુજકે જી મુલામ આપમ હો જાઝે મોહમ્મદ

બીજારે મોહબ્બતકો તુંદારે ન સજાએ
 મર મરખ શે ધંધાણી હિતર આએ મોહબ્બત
 સાની કેબી સરખર રહે બસ સયએ હામન
 ખુરશીદ સવા નેકે પર જખ આએ મોહબ્બત

ગઝલો-નિઝામી-કબાલી.

તલવાર ખુ' મેં રંગલો અરમાના રેહ ન જાએ
 ગિસમિલકે સરખે દેહ એહસાન રેહ ન જાએ
 વાઝલ કીયાયા ખવ દિલ આનેકા આજ હસને
 આ રામઘોઠા કોઇ સામાન રેહ ન જાએ
 બર બરકે જામદે' હમ અખ મય કશોકો સાકી
 મેહદિલમે' કોઈ પ્યાસા. મેહમાન રેહ ન જાએ
 લિલ્લાહ હસમે' આકર તુંમ અપના ધર બનાલો
 દિલ ખાનાએ ખુદા હય વીરાન રેહ ન જાએ
 અખ કાલ કર ચુકે તો પામાલ લાશ કરે
 મેહબી તુંમદારે દિલમે' અરમાન રેહ ન જાએ
 લિલ્લાહ અપને ધરસે દુશમનકો તુંમ નિકાલો
 ફિરદોશ કે અમનમે' સમાતન રેહ ન જાએ
 વોહ તેગ લેકે આયે ચલ સરકે બલ નિઝામી
 ઉલ્લશતકા માઅરે કા, હય મેહાન રેહ ન જાએ

ગઝલો-હાદી.

તખીબત હુરખે આજાએ મેરી ચે તો મુશકીલ હે,
 અઝલસે શેરતા રહે મોહબ્બત પર મેરા દીલ હે,
 ધંધાહી મુઝકો દીલરે નખી હાસીલ નહોં હોતા.
 ગમે કુરકતકા પરદા કયું નહોં હિંતા ને હાલિલ હે,
 કીયા હે તુને જખમી મુઝકો ઇશકે ખંજરે અહમદ
 ન મેં આશીફ હોસીકા હું ન મેરા કોઇ કાતીલહિ,
 તેરી હુસને જન્નત લેકે કયા કરે રીઝવા,
 ખુદા હે શેરતા જસકા મેરા દીલ હસપે માખલ હે.
 ખપેકે અખરે આલમ ફહો કયા નજર લે અફ
 ન દીલ દેનેકે કાબીલ હે ન જા' દેનેકે કાબીલ હે,
 ખુદાને ખાતે કીને કરમ વા સાતીયે કોસર
 તુંદારે હામતે હીલાલકા હાલીમી સાફલ હે

ગઝલો—મુશ્વતાં.

તમનાં દીકરી દમભરમે ક્યુંકર મરતે દમ નીકલે,
 અંગર નીકલે ક્યામત તો શીરખી કમસે કમ નીકલે,
 બલાકર આઢે દીલકો, પીકે આંસુ બાકે ગમ નીકલે,
 નીહાયત સથેર હોકર ક્યયે જનાંસે દમ નીકલે.
 કશં મેં ડરતે ડરતે ગર, મનાલે બોલયે અખર,
 વોહ હોં જામેસે બાહિર મ્યાનસે તમે દો દમનીકલે.
 અગર હોતા રહે દીદાર અમ રચકે કમર તેરા,
 નહો મુઝતર જીગર અપના નહીલ તડપે નહમ નીકલે.
 નઝર આયા ન વકતે ધમતીહાં કોઇ સરે મકતલ,
 હજારો જાં નીસારીમેં હમીં સાખીત કદમ નીકલે.
 જો દમ ભરકે ધીયે વોહ ઇસ તરફ મુલેસે આ નીકલે,
 મીરે દરદે જીગર રખસત કલક હો દીલસે ગમ નીકલે.
 નઝર આતેયે મુશ્વતાં બોલે બોલે જો હમકો,
 વોહી ઝાલીમ વોહી કાતીલ વોહી અહલે સીતમ નીકલે.

ગઝલો—દાગ.

તડપતે હેં હન્દે ગયરાહી હાલત અવસી હોતી હે,
 ખુદાહી જ્ઞાન હે અવસોહી હાલત અવસી હોતી હે,
 જગ આંખોસે લગાતા હું તો ચુપકે હંસ હંસકર,
 તેરી તસનીશની કેહતી હે સુરત અવસી હોતી હે.
 અબીતો ખેલ સમજે હો મગર એક દીન દીખાવેંગે,
 ક્યામત ઇસકો કેહતે હેં ક્યા-મત અવસી હોતી હે.
 હમારી શકલ તેરે ગમમેં પેહચાની નહીં જાતી,
 ખીગડ જાતી હે સુરતની મુસીબત અવસી હોતી હે.
 ભરી મેહફીલમેં ગયરાએ છસારે યું મેરે આગે.
 મુરબ્બત આંખાહી અમ મેમુરબત અવસી હોતી હે.
 ન નીકલે આ લમે ખાલાતક અવસા ચંદસા ચેહરા,
 ધનહી કારીર ખુતોમેં એક સુરત અવસી હોતી હે.
 અવસી ખાતખર અમ દાગ તુમ કનસે ખીગડ બેડે,
 ઉસીકા નામ ઉલ્લહ હે મોહબ્બત અવસી હોતી હે.

ગઝલો—હકીમ-હજ્જાલી.

લરકે અવહાયે મુને શોગી મકાં તું હીતો આ
 ખુદ નવાજે હરક સહે કુનહીસે હાંસીતો આ
 હકી હુલે ખાતો સખરમેં રચેલુ ખનકર ખસા

તુહી થા તુહી બહારે ગુલસીનાં તુંહીતો થા
 ઝમાઝમા સનઝે નવાઝે ૧૬ ખલુહા ખાલેદીન
 રંગે આમેઝે ચમન રાઝે છનાં તુંહીતો થા
 તોફે કુમરી તુહી તો હે સરવે ગુલશનહી બહાર
 રંગે ગુલ તુહી થા ગુલગુલહી ફુગાં તુંહીતો થા
 સુરમા દેકર તોર આખોંકા બડાનાં થા તુમેહ
 તુરપર સુરત કશે બરકે તપાં તુંહીતો થા
 લેલીઓ શીરીમેં ગુલમેં શમ ખમેં રખખા થા કયા
 હુએન બનકર દીલ શરમે આશાકાં તુંહીતો થા
 તુલકા ગુદીપે ઝોર યુતુસકા બતને હુતમેં
 આદમેં યુસુફકા ચારગ મેહરખા તુંહીતો થા
 કુખમે દઝતી ઝોર અનલહુક કેહતે ઉન્કા કયા મગ્નલ
 શમસ ઝોર મનસુર કે મુંદમેં જપાં તુંહીતો થા
 કયું ન હોયે મદહગર તેરા કરીમે કારસાઝ
 તુતક બખશે અફખરે શીરી ઝપાં તુંહીતો થા
 મેં હીજરમેં ચરને કે કરો હોઈ ચુકા થા
 તુમ વકતપે આ પોંહયે નહી હોઈ ચુકા થા
 કન્વાલી-મઝલે કલીમ.

શએર

{ મેં હીજરમેં ચરને કે કરો હોઈ ચુકા થા
 { તુમ વકતપે આ પોંહયે નહી હોઈ ચુકા થા

તરે રાઝેપે થા શાહે ઉમમ્ જાને હઝી નીકલી
 હઝાર નાઝ કરતી અપની જાને નાઝતી નીકલી.
 વેશાને કીમરિયા નીકલી યે શાને સુરસલી નીકલી,
 સરફ મંચ કાઅમેસ બડકર મદીનેકી ઝખોં નીકલી.
 જલારક ખાક કર દેગી તુઝે યે ગરદીશી ગરદું,
 નખીકે હીજર મય મુકસે જો આહે આતશી નીકલી.
 કુછ અપસી સાનસે મેહબુમે હકઆએ સુએ જન્નત,
 ઝખાંસે હુરે ગીલખા કે સદાએ આશી નીકલી
 નખીકે શરખતે દીવારસે સવરી નહોં હોતી,
 ખુશી જખ આંખ દીલ બોલા મેરી હસદત નહોં નીકલી.
 કલીમ અચ્છ ખીલાયે તુમને જોહર નાઅતે એહમદમે
 ઝખાંસે હદ ચુખદા કે સદાએ આશી નીકલી.

મઝલે-ફગર.

તકદીર હમારી ધનદાની ડેલી ખલ મઝ
 હાથોમેં ચાકપલી મેરે આંકે નીકલ મઝ
 એક રોજ મેરે આશી અજબ ને દીલ મઝ

લાખે સીપાહી કટ મરે તલવાર ચલ મઠ
 મોખલા હમરી આહકા એસા ફુવા મુખંદ
 બીજાથી તડપકે ચરખે કોહનસ નીકલ મઠ
 હયે વાએ ધનકીલાને ઝમાને કે ઝોરમ
 દેહલી "ઝફર" કે હાથસે પલમે નીકલ મઠ
 મઝલે—અકબર.

તાઝીમસે લેતા હે ખુદા નામે મોહમ્મદ,
 કયા નામ હે અમ સસ્તે અલા નામે મોહમ્મદ.
 સીજદેમે રહા ફસ સો ખરસ સર ન ઉઠાવા,
 છસ વક્ત કલમ લીખને લગા નામે મોહમ્મદ.
 ડરતાયા યુનાહોંસે મેં રહમતને નીલ દી,
 ગારીલ તુ કહી લુલ ગયા નામે મોહમ્મદ.
 ફુરખાનમે જન્નતમે સરે અર્થ સરે લોહ,
 કોસ શાનસે ખાલીકને લીખા નામે મોહમ્મદ.
 હે ઉસપે હરામ આગ જહનમકી અઝીઝો,
 છસ અખ્શકે હો દીલ પે લીખા નામે મોહમ્મદ.
 અકબર તું બચા ચાહે અગર નારે સકરસે,
 સીરકે નગીને પે ખુદા નામે મોહમ્મદ.

મઝલે અકબર—કબાલી.

તુમ હારે ફુરકી જમ તક બહાર બાહી હય
 બે ચાહે જુદમ કરો અખતીયાર બાહી હય
 ખુદાકો વાસ્તે સુરત દિખાદે એ અલિમ
 હમેંબી યાર તેરા ખતો ઝાર બાહી હય
 કીયા બે વસ્લકા ધનકાર ખુલ ગયા હમકો
 તુમહારે દિલમે અબી તક યુગાર બાહી હય
 ચેહ ફરસ હયકે ચલો આગે મયકશી હોનએ
 શરાબ શીશમે હય એર બહાર બાહી હય
 ખુદાકે રક્સસે કકના તો હે ગમા હાંસીલ
 કે ઉસકે દિલમે અબી તક યુગાર બાહી હય
 તમકાસી આંખસે સામિત ફુવા હય અગે અકબર
 ચરખે ચરલકા અખતક ખુમાર બાહી હય

મઝલે—અસીમ.

તુમહારે ફુરકો સુરપા કયાવત દોનેવાલી દે
 ચેહી સુરત હે તો ફુજો એર સુલ દોનેવાલી દે.

વોહ કેહતે હેં કીસીસે હમકો હકશત હોનેવાલી હે,
 હમારીબી તુમહારી-હીસી હાલત હોનેવાલી હે.
 હમારા છક શીર આને લગા હે કનકી સોહજતમે,
 સુનાહે હમ પર હનકી શીર ખનાયત હોનેવાલી હે.
 હમેં ટાલેલા વાખદે પર કહાંતક આખરલ કેહકર,
 કે આખીર એક દીન જાલીમ ક્યામત હોનેવાલી હે.
 હમારે સામને કર લાખ વસકે ફર અમ વાએજ,
 કહીં યારોંદી ડાંચાં ડોલ નેયત હોનેવાલી હે.
 બહાલ હે જો તુમને રસ્મ ગયરોંસે તો અગ્ગા હે,
 હમારીબી કહીં સાહેબ સલામત હોનેવાલી હે.
 નસીમ અખ એરે ફરે ફરતે હેં શીર ફુરે જનાંકે,
 નવે સીરસે મગર હઝરતકો મહસત હોનેવાલી હે.

ગજલે—આખર.

તુમારા દીલ અગર હમસે શીરા હય,
 તો બહતરહે હમારાબી ખુદા હયે.
 હમારી કુલ નહિ તકસીર લેકીન
 તુમહીકું મગ હહેમે બેવશાં હયે.
 વોહ એકમત હય કહાદય છસને તુમસે,
 ખીલો છસસે તુમારા દીલ મીલા હયે.
 હોવે હો હસકદર બેગર હમસે,
 કહો હમને તુમારા ક્યા કીયા હયે.
 અખસ બેટેલ કરો મત આખર કોયે,
 મુસાફર હયે મેહસતા હયઅમદા હયે.

ફેનોઆફ (જલસા સંગ્રહ) કબાલી, ગજલ.

તુને પ્રીતકા વાખદા કરકે પીઆ મોસે પ્રીત લમાના છોડ દીયા,
 વોહ મહેરકો અખર્યાં ફેર લીની હરઅમ આના છોડ દીયા.
 જરા દરસ દીખાકે બોલ સબન, તોરે બોલમે વાહ મગ તન મન,
 તરે હરકમે બોયા સારા જોમન, મેને અપના ખીમાના છોડ દીયા.
 છસ આકસે પેહલે નેહ લગા, ઝોર મનકો મેરે શીર લીયા,
 અખસે બસે કીસ દેશમેં જા, જો છસ દેસકા આના છોડ દીયા.
 જામેં જોરી સખા અખરમેરકો મલ, મહાં અપને પીમાકા બાસા હે,
 પીઆ બીના કુલ અખત ના, મેં દીલકા લમાના છોડ દીયા.

ગઝલો-કવચર.

તુમતો અહા હો હમકો ગલેસે લગાયે કોન,
 દર માથે તો દીલકી લગીકો મુઝાએ કોન,
 આલક સમઝકે કરતે હો નાજુક મીઝાઈયાં,
 ગર હમ ન હોં તો નાઝ તુમહારે હદાયે કોન,
 હામે બલાસે હમ નહી પન મૈસુઓં કા ખમ,
 ફનદે મેં જન ખુઝકે દીલકો ફસાંએ કોન;
 આવારગી દસતે મુખારક હો કવચર કો,
 હો તુમહારે કુચેસે બચડે ખીલાય કોન.

ગઝલો-કવચર.

તુમતો ખુશ બને દાતાર નહસેં કુશર મીટાને વાલે,
 તુમારી શાન કે ગુબ્બ હર બાર, હુરેં ગાવત હેં અથે લલકાર,
 હુમરે નાના હે વો મુખનાર આબે કાશર બાંટને વાલે,
 તુમતો ખુશ બને દાતાર નહસેં કુશર મીટાને વાલે,
 તુમરે રોઝપે બેલનહાર કહેત હેં અહીન્દુ મુસલમાન પુકારે,
 દાતા કીજીયો બેડા પાર નહ યાં પાર લગાને વાલે,
 તુમતો ખુશ બને દાતાર નહસેં કુશર મીટાને વાલે,
 કલચર છોડડે અથ સનસાર ઝરા તુ દેખે હરે દાતાર,
 વાઈ સાઈલ હો બે યાર વો હેં અ મુશકીલ ટાલને વાલે.

રાખેર { ખુદા કો મારા ઝરા નીન્દ આને જો બોહર,
 અલીતો રાત પડી હમ બહોત સતાનેકે લીયે;

ગઝલો-રઝા.

તુમને કુહ હદર મેરી આલ નજની અફસોસ
 કદર દાનીસે કાઠ ખાત નસાની અફસોસ;
 દાસ્તાં દરદ કી અપને મેં કહું કીસસે અજ.
 કાઠ સુનતાહી નહી મેરી કહાની અફસોસ.
 દીલ અમર કેહને મેં હોતા તોથે દુઃખ કયું આતા,
 હે અઝલ મેં બી મેરા દુશમને જાની અફસોસ.
 ચશમ તર ઝોફ બહન ખુશકીએ લખ ઝરદીએ રંગ,
 વે મીલી દરદ મોહબ્બત કી નીશાની અફસોસ.
 રેહમ આતાહે રઝા દેખ તોરા હાલ ખુઝે,
 મુશત બરખાદ અજ તેરી જવાની અફસોસ.

ગઝલ-કામ.

તુમને બહલે હમસે ગીનગીન કે લીયે
 હમને કય આહાયા ઇસકીનકે લીયે
 કુલ નીરાલા હય જવાનીકા ખનાવ
 શાખીયાં એવરહંય ઇસકીન કે લીયે
 આહને વાલેસે મર મતલબ નહિ
 આપ ફીર પપલા હુવે દીનકે લીયે
 ફેસલા હો આજ મેરા આપકા
 યે ઉઠા રખ્યાહે દીસ દીનકે લીયે
 દીલકે લેનેકા ઝમાનત આહીયે
 ઓર કતમીનાક ઝામીન કે લીયે
 હમ નશીનીસે મેરે કહે ને હંય વો
 હોડરે ગયરોકા કયા ઇનકે લીયે
 હંય રખે નાજુકયે ગીનતી કે નીશાં
 દીસને બોસે તેરે ગીન ગીનકે લીયે
 વો નહિ સુનતે હમારી કયા કરે
 માંગતે હંય હમ દુઆ જીનકે લીયે
 આજ કલમેં ફાગ હોયે કામ યાગ
 કયું મરે જતે હો દો દીનકે લીયે

શબ્દ {

દરદ મીનનત કશે દવા ન હુવા
 મેં ન અચ્છા હુવા ખુરા ન હુવા
 આરમેદીલ-ગઝલ.

તુમ બે-વફા તુમસે મોહખત બડહાયે કોન,
 દીલ દેકે ખયેર જનકી આપને મનાયે કોન,
 મીલનેસે તુમકો ઉબર હેનશરત વીલાસસે,
 શીર આરજુયે દીલકી હમારે મીટાએ કોન
 તુમકો ન્યાઝમંદકી પરવા નહીં અગર,
 કીસીકો મરજ હે નાઝ તુમારે ઉઠાયે કોન;
 રહે હુયે હેં અયસે કે મીલના મોહાલ હે,
 જાયે મનાને કોન યહાં ઉતકો લાયે કોન.
 ખંજર ખીયા હુવા હે સીતરમઅર રકા હુવા,
 શીર કીશતયે વફાકો ગલેસે લગાયે કોન,
 ખુદ આસ્તાને ચારસે રહતે હેં ફર ફર
 શાગીલ બે બેઠ જાયે તો હમકો ઉઠાયે કોન.

